

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

วัฒนธรรมถือได้ว่าเป็นมรดกสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่ได้รับมาจากบรรพบุรุษและถ่ายทอดไปสู่อนุชนจนกลายเป็นส่วนหนึ่งแห่งโครงสร้างทางสังคม ดังนั้น การที่จะอยู่ร่วมกัน หรือคงอยู่เป็นสังคมได้ จะต้องมีวัฒนธรรม ถ้าขาดวัฒนธรรมไปสังคมจะสลายไป (ประสิทธิ์ ศรีสมุทร, 2530, หน้า 90) ประเทศไทยเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าที่แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยอย่างชัดเจน ปัจจัยสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ จึงเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกัน นำมาซึ่งการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ระหว่างสังคมต่างชาติต่างวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2540, หน้า 159)

วัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ของชีวิตอย่างชัดเจน เพราะชีวิตประกอบด้วยศาสตร์และศิลป์ (สุกรี เจริญสุข, 2530, หน้า 41) ความเป็นชาติจึงขึ้นอยู่กับศิลปวัฒนธรรม ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ว่า “การรักษาศิลปวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ” (จาตุรงค์ มนตรีศาสตร์, 2523, หน้า 82) และในจำนวนศิลปวัฒนธรรมทั้งหลายนั้น วัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ไทย เป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงความ เป็นชาติไทยอย่างสำคัญยิ่ง ที่แม้แต่ต่างชาติ ก็ยกย่องว่าเป็นสิ่งที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยได้อย่างสวยงาม และชัดเจน รองลงมาจากภาษาไทย และที่ว่านาฏศิลป์ไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาตินั้น ก็เป็นเพราะว่านาฏศิลป์ไทย เป็นสิ่งที่ได้รับการอนุรักษ์และมีการสืบทอด มาตั้งแต่สมัยอยุธยา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ นาฏศิลป์ไทยได้รับการฟื้นฟูมาโดยลำดับ โดยได้รับการดูแลจากสถาบันพระมหากษัตริย์

ที่ทรงเอาพระทัยใส่ ดังจะเห็นได้จากที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ กรมพระยาเดชาดิศร ปรากฏทรงเล่าว่า

“เมื่อสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 ทรงพระราชนิพนธ์บทละครไว้อย่างมากมายและได้ทรงให้พระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ากรมหลวงพิทักษ์มนตรีผู้ซึ่งทรงไว้วางพระราชหฤทัยในการบริหารราชการแผ่นดินและการพระราชนิพนธ์บทละครสร้างสรรค์นาฏศิลป์นำไปฝึกซ้อมกระบวนกรำ โดยมีครูทองอยู่และครูรุ่งเป็นผู้รำที่หน้ากระฉากแล้วจึงให้พระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ากรมหลวงพิทักษ์มนตรีเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องและเรียบร้อย หรือหากมีการขัดข้องประการใดก็ทรงแก้ไขด้วยพระองค์เองก็มี” (รจนา สุนทรานนท์, 2549, หน้า 7)

จากการบันทึกและการบอกเล่าต่อกันมานี้ พอจะกล่าวได้ว่า พระมหากษัตริย์ของไทย ทรงสนพระทัยในเรื่องของนาฏศิลป์ไทย และทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ครูนาฏศิลป์ไว้อีกด้วย ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ช่วยกันประดิษฐ์คิดค้น แก้ไขกระบวนท่ารำเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย เพื่อจะได้นำไปเพื่อการถ่ายทอดแก่ลูกศิษย์ต่อไป และจะได้สืบทอดวิชานาฏศิลป์ไทยไว้เป็นสมบัติของชาติต่อไป

ครูนาฏศิลป์ในสมัยโบราณส่วนใหญ่ จะได้รับการอุปถัมภ์จากพระมหากษัตริย์หรือเจ้านายชั้นสูง ให้พำนักอยู่ในวังเพื่อจะได้ทำการสอนนาฏศิลป์ละคร และถ่ายทอดความรู้ให้กับลูกศิษย์อย่างเต็มที่ การเรียนวิชานาฏศิลป์ไทยนั้น มีความแตกต่างจากการเรียนในสายวิชาสามัญ เพราะครูผู้ถ่ายทอดต้องมีความอดทน อดกลั้น ตลอดจนมีความขยัน หมั่นเพียร ในส่วนของผู้เรียนก็ต้องมีความอดทนและมีความตั้งใจจริง จึงจะสามารถปฏิบัติท่ารำนาฏศิลป์ได้ดี ทั้งยังต้องมีพรสวรรค์เป็นพิเศษอีกด้วย เช่น การถ่ายทอดนาฏศิลป์ไทยที่วังสวนกุหลาบ ของสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ากรมพระยาอัษฎางค์-เดชาวุธ กรมหลวงนครราชสีมาที่มีการถ่ายทอดรูปแบบการสอนในสถานศึกษาโดยทั่วไป โดยมีหลักและวิธีการอย่างเข้มงวดกวาดขันต่อผู้เรียน (ประเมษฐ์ บุญยะชัย, 2523 หน้า 42)

จากรูปแบบการถ่ายทอดนาฏศิลป์ไทยนี้ จึงมีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและลูกศิษย์ ให้ความผูกพันใกล้ชิดกันมาก เป็นความสัมพันธ์กันตลอดเวลา ครูนาฏศิลป์ไทยจึงเป็นผู้ถ่ายทอดที่มีลักษณะเฉพาะ คือ ครูเป็นแบบอย่างในการแสดงออก

และจับทำทางเพื่อแก้ไขท่าราชของศิษย์ให้ถูกต้อง การสัมผัสระหว่างครูกับลูกศิษย์ จึงนับเป็นการถ่ายทอดที่ใกล้ชิด ทั้งให้ความมั่นใจ และความอบอุ่นแก่ศิษย์

แต่ในปัจจุบันพบว่า นาฏศิลป์ไทยกำลังจะถูกกลืนด้วยวัฒนธรรมต่างชาติ เอกลักษณะทางด้านนาฏศิลป์ไทยกำลังจะกลายเป็นเรื่องราวในประวัติศาสตร์ เนื่องจากมีผู้ให้ความสนใจน้อย จึงทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจ ทำให้การถ่ายตอนาฏศิลป์ไทย ได้รับความสนใจอยู่แต่เพียงกลุ่มชนบางกลุ่มเท่านั้น

การถ่ายทอดด้านนาฏศิลป์ไทย ถือว่าเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ที่ต้องทำให้ผู้เรียนนั้นเกิดการเรียนรู้ และเป็นการชำระค่าให้ศิลปะสาขานี้ยังคงอยู่ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนตลอดจนการจัดทำหลักสูตร เพื่อรองรับผู้ที่สนใจทางด้านนี้ จึงต้องทำอย่างพิถีพิถัน และเพื่อเป็นการถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดความรู้ มีทักษะ และตระหนักในคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย จึงมีความจำเป็นต้องปลูกฝังเยาวชนให้เป็นผู้สืบสานนาฏศิลป์ไทยอย่างต่อเนื่อง

ส่วนการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ไทยในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้ทันกับกระแสความเจริญก้าวหน้าของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จึงมีส่วนที่เป็นตัวแปรสำคัญในการปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยมีหลายปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น บทเรียน เนื้อหาที่เรียน วิธีการถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนทรัพยากรที่เอื้ออำนวยต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถศึกษา ค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งก็ตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้บัญญัติในเรื่อง แนวการจัดการศึกษา หมวด 4 ตามมาตรา 22 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และให้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการแข่งขันที่ทำให้ความต้องการของทรัพยากรบุคคลของประเทศเปลี่ยนแปลงไป การถ่ายทอดความรู้ของครู จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สามารถผลิตทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมได้ (รุ่ง แก้วแดง, 2541, หน้า 6-7) โดยในปัจจุบันสังคมต้องการบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์และแสวงหาความรู้ทางด้าน

เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง การใช้สื่อการสอนสร้างความสนใจและมีกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์อันหลากหลาย โดยครูจะมีความสำคัญยิ่งในฐานะผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้ฝึกทักษะที่สำคัญ ผู้เสนอสาระที่ทำท่าย ผู้กระตุ้นให้เกิดความคิด วิเคราะห์ วิจัย รวมทั้ง ปลุกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่ศิษย์ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2538, หน้า 7)

จากปัจจัยดังกล่าว การถ่ายทอดความรู้ ของครูจึงมีความสำคัญและเป็นปัจจัยที่ จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน สิ่งสำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึง คือ ความพร้อม (readiness) เด็กจะเรียนรู้ได้ดี และบังเกิดผลจะต้องมีความพร้อม ซึ่งถือเป็น เรื่องธรรมชาติ ที่จะต้องค่อยเป็นค่อยไป อีกประเภทหนึ่ง คือ การเรียนรู้ (learning) ก็ถือว่าเป็น สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งของชีวิต การเรียนรู้จะช่วยให้คนเราสามารถปรับตัวให้เข้า กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตหรือสามารถปรับสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับตัวเองได้อย่าง เหมาะสม ดังนั้นคนเราจึงต้องมีการเรียนรู้อยู่เสมอและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และต้องให้ ความสนใจแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพื่อถ่ายทอดบทเรียนให้ผู้เรียนนั้นเกิดความเข้าใจ มากที่สุด ตลอดจนสามารถปฏิบัติทำร่ำได้อย่างถูกต้องและงดงามตามแบบนาฏศิลป์ไทย ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ด้วยเหตุนี้เอง ครูจึงจำเป็นต้องเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ผู้เรียน ด้วย

จากภาระงานข้างต้น ประเด็นสำคัญคือ การถ่ายทอดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ นาฏศิลป์ไทยได้ เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่ความซาบซึ้งในด้านนาฏศิลป์ไทยและการปฏิบัติ นาฏศิลป์ไทยขั้นสูงต่อไปได้ อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญต่อกระบวนการถ่ายทอดนาฏศิลป์ ไทย จากครูไปสู่ศิษย์ คือ จะต้องมีการเรียนรู้ เพื่อการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ดังนั้น ครูผู้สอนนาฏศิลป์ไทย จำเป็นต้องมีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับการสอนเป็นอย่างดี

ในปัจจุบันพบปัญหาครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ไทยโดยส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษา สาขาวิชาอื่น จึงเป็นปัญหาในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ โรงเรียนที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยแต่ขาดครูที่มีความชำนาญ เฉพาะด้าน เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ จึงมีวิธีการอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นการนำเอาระบบ เทคโนโลยีการศึกษามาเป็นกระบวนการแก้ไขปัญหาคือ การศึกษา โดยใช้สื่อ ทางด้าน เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาอย่างไม่มีการจำกัด นำมารวมกับแนวคิดและทฤษฎีทาง เทคโนโลยีทางการศึกษา สามารถที่จะพัฒนาให้เป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ทางการสอน

นาฏศิลป์ไทยเพื่อใช้เป็นสื่อการสอนสำหรับครู และใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนของผู้เรียนในการนำไปใช้ฝึกทักษะความชำนาญและการเรียนรู้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการหาแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อจรรโลงศิลปวัฒนธรรมไว้ให้คงอยู่สืบไป ผู้วิจัยจึงสร้างสื่อประสมวิชานาฏศิลป์ไทย เพลงแม่บทเล็ก เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นแล้วนำสื่อการสอนนี้ไปทดลองใช้โดย กำหนดให้ครูนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน และเพื่อประเมินคุณภาพของสื่อ จากนั้นจึงเปรียบเทียบผลจากการสอนระหว่างการสอนโดยวิธีปกติกับการเรียนการสอนโดยใช้สื่อประสม แล้วประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลจากการวิจัยดังกล่าว จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในสาขาอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสื่อประสมวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่องเพลงแม่บทเล็กสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ทำการสอนด้วยวิธีปกติกับกลุ่มที่ทำการสอนโดยใช้สื่อประสม
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อรูปแบบการถ่ายทอดนาฏศิลป์ไทยโดยวิธีสอนแบบปกติกับการใช้สื่อประสม

สมมติฐานของงานวิจัย

1. รูปแบบการสอนวิชานาฏศิลป์ไทยโดยใช้สื่อประสมจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชานาฏศิลป์ไทยมากกว่านักเรียนที่ทำการสอนด้วยวิธีแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เพลงแม่บทเล็กซึ่งเป็นเพลงที่กรมศิลปากรได้กำหนดไว้เป็นแบบแผน
ดังนี้

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบการถ่ายทอดเฉพาะวิชา
นาฏศิลป์ไทยเรื่อง “เพลงแม่บทเล็ก” ในเนื้อหาว่าด้วยความสำคัญของนาฏศิลป์ไทย ประวัติ
ความเป็นมาของเพลงแม่บทเล็ก และวิธีการปฏิบัติทำรำเพลงแม่บทเล็ก

ขอบเขตประชากร

กลุ่มประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือนักเรียนระดับประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนบางหวาดอนุสรณ์ ตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
โดยคัดเลือกจากนักเรียน จำนวน 72 คน โดย ทำการสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (simple
random sampling) คือการคัดเลือกเฉพาะผู้ที่อยู่ในลำดับเลขคู่ตามบัญชีรายชื่อของผู้เรียน
ให้เหลือเพียง 40 คน คือ

1. กลุ่มทดลองจำนวน 20 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนทั่วไป จำนวน 10 คน และ
นักเรียนชมรม จำนวน 10 คน
2. กลุ่มควบคุมจำนวน 20 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนทั่วไปจำนวน 10 คน และ
นักเรียนชมรม จำนวน 10 คน

ขอบเขตเวลา

ผู้วิจัยใช้เวลาในการถ่ายทอดให้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
บางหวาดอนุสรณ์ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทำการถ่ายทอด เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ โดยทำการสอน
ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2553 จนถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2553 เฉพาะวันอังคาร วันพุธ และ
วันศุกร์ วันละ 2 คาบ คาบ ละ 1 ชั่วโมง รวม 32 ชั่วโมง

ขอบเขตสถานที่

ผู้วิจัยทำการทดลองเชิงปฏิบัติการ โดยทำการสอน ณ บริเวณลานอเนกประสงค์ และห้องคอมพิวเตอร์ของ โรงเรียนบางหวาดอนุสรณ์ ตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนา หมายถึง มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Development แปลว่า การเปลี่ยนแปลงที่เล็กละเอียดโดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวเติบโตขึ้น และมีการปรับปรุงให้ดีขึ้นเหมาะสมกว่าเดิม

สื่อประสม หมายถึง สื่อสมัยใหม่ที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในจำนวนเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งหลาย ซึ่งได้นำเอาความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology) มาใช้ในวงการศึกษ สื่อประสมได้ใช้คอมพิวเตอร์ นำเอาข้อความ ภาพและเสียง ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งถูกบันทึกไว้ในรูปแบบข้อมูลมาแสดงผล แปลงกลับเป็นข้อความภาพและเสียงทางจอภาพและลำโพงผสมผสานกัน

การสืบทอด หมายถึง การปฏิบัติจากรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่งซึ่งมีปฏิบัติติดต่อกันมาถ่ายทอดติดต่อกันมาตลอดจนมีการอนุรักษ์ไว้ไม่ให้สูญหาย

นาฏศิลป์ไทย หมายถึง การฟ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติ ด้วยความประณีต ลึกซึ้ง เพียบพร้อมไปด้วยความวิจิตรบรรจงอันละเอียดอ่อน นอกจากนี้ยังหมายถึง การฟ้อนรำ ระบำ รำ เต้น รวมถึง การขับร้องและการบรรเลงด้วย

การถ่ายทอด หมายถึง รูปแบบวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่เป็นแบบเฉพาะของสาขาวิชา นาฏศิลป์ไทย โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะและให้ความรู้แก่ผู้สืบทอด

คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย หมายถึง สื่อการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์นำมาเป็นส่วนประกอบให้การเรียนการสอน เช่น ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เพื่อที่ถ่ายทอดเนื้อหาให้มีความใกล้เคียงกับการสอนในห้องเรียนให้มากที่สุด เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

เทคโนโลยี ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Technology ซึ่งมาจากภาษากรีกว่า Technologia แปลว่า การกระทำที่มีระบบ เทคโนโลยี มักนิยมใช้ควบคู่กับคำว่า วิทยาศาสตร์ โดยเรียกรวม ๆ ว่า “วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” วิทยาการที่เกี่ยวกับศิลปะ ในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม วิชาที่นำเอาวิทยาการทางวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ตามความต้องการ ของมนุษย์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกล่าวถึงความหมายของเทคโนโลยีเป็น ภาษาง่าย ๆ ว่า หมายถึง การรู้จักนำมาทำให้เป็นประโยชน์นั่นเอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสำเร็จปลายทางหลังจากที่ผู้เรียน ไปผ่าน กระบวนการเรียนรู้มาแล้ว

วิธีสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนที่ครูเป็นผู้เตรียมเนื้อหา ศึกษาหาความรู้ใน เรื่องที่จะสอน แล้วนำมาถ่ายทอดแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนเป็นฝ่ายมารับการศึกษาคั่นคว้านั้น เป็นการศึกษโดยผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ส่วนมากใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ประกอบด้วย ขั้นตอนคือ ขั้นนำคือการนำเข้าสู่บทเรียน ทบทวนความรู้เดิม แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นสอน เป็นการนำเสนอเนื้อหา ขั้นสรุป เป็นทบทวนเนื้อหาที่สอนมาอีกครั้ง และขั้น วัตถุประสงค์ประเมินผล

สืบสาน หมายถึง การปฏิบัติที่ติดต่อกันมาถ่ายทอดติดต่อกันมาจากรุ่นหนึ่งมายัง อีกรุ่นหนึ่งไม่ให้ขาดสาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงรูปแบบวิธีการถ่ายตคณาฏศิลป์ไทยที่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุค ปัจจุบัน
2. สามารถนำผลการวิจัยไปขยายต่อในการผลิตสื่อการเรียนการสอนสาขาวิชา นาฏศิลป์ไทยในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ
3. สามารถนำเนื้อหางานวิจัยไปพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีที่ผู้เรียนสามารถนำ ข้อมูล มาศึกษาได้ด้วยตนเอง (E-learning) ได้มากขึ้น